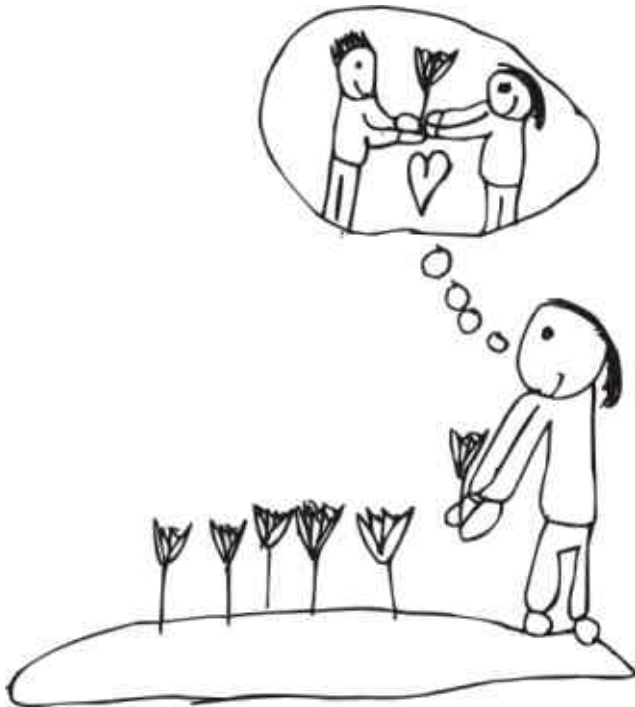

CANTIGAS

Continuando coas recopilacións iniciadas no curso pasado, agora é unha recollida de cantigas a que editamos.

As cantigas son outra das manifestacións da cultura popular que é preciso conservar e divulgar. Cantigas que acompañaban traballos e celebracións das xentes da nosa terra.

Este traballo foi posible novamente gracias á colaboración da Comunidade Educativa do C.E.I.P. Sada e contornos.

Sada, marzo de 2003.

Equipo de Normalización Lingüística

HEICHE DE CONTAR UN CONTO

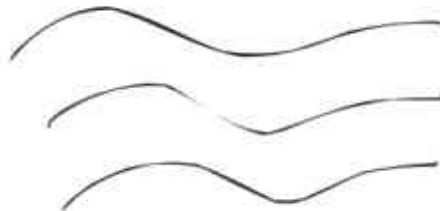
Heiche de contar un conto
un conto de mil mentiras
heiche de contar un conto
un conto tódolos días
un conto tódolos días,
ai, la, le, lo, ai, la, la, la

E no medio
no medio da ría
ó compás
ó compás dos cantares,
o ventíño que viña de lonxe
víñache á ventana petare
víñache á ventana petare
ai la le lo...

O labrador quer arado
o mariñeiro quer bote
a rapaciña quer noivo
que traballe e teña dote,
Ai, la, le, lo...

Non sei que ten o canteiro
non sei que ten que non canta,
anda derredor da pedra
e-a pedra non se levanta
e-a pedra non se levanta
ai, la, le, lo...

Ei de beber auga santa
na fontíña dos teus ollos
porque son tan bonitiños
que volven ós homes tolos
que volven ós homes tolos
ai, la, le, lo...-

ALALÁ DE MUXÍA

Nosa Señora da Barca,
Nosa Señora da Barca,
valeime que'estou no medio do mare
non hai barqueiro que reme,
non hai barqueiro que reme.
Ai la la la, ai la la la.

Védel'a colá ven vindo...
Nosa Señora da Barca
Védel'a colá ven vindo,
na súa lanchiña nova
parece que ven dormindo.
Parece que ven dormindo,
parece que ven dormindo.
Ai la la la, ai la la la.

Ten o tellado de pedra...
Nosa Señora da Barca.
Ten tellado de pedra.
Ben o pudiera ter d'ouro
Nosa Virxe si quixera,
Nosa Virxe si quixera
Ai la la la, ai la la la.

Manuel Rilo (E. Infantil 3 anos)

¡AI ANTÓN, ANTÓN!

¡Ai Antón, Antón! ¿Ti que tés ahí?
Teño unha pedrada que me diches ti.
Nin é unha pedrada nin é un tropezón,
Ven come-lo caldo que é de melón.

Paula López (6º E. Primaria)

O PAXARIÑO

Con piñeiros de arredor,
teño unha casa no monte,
con piñeiros de arredor
un salgueiro e unha fonte,
miña nena
onde canta o reiseñor.

Aquel paxariño
era bonitiño,
-¿E como lle chaman?
- Chámanlle Pepiño.
-¡Que bonito nome
ten o paxariño!

Paxariños que alegres cantades
polas follas dos loureiros,
e subides polos ameneiros
a busca-la raiola do sol.

Non sexas tan presumida,
se queres casa-la filla
non sexas tan presumida,
non te deixes enganar,
miña nena,
se queres ser presumida
non te deixes enganar
miña nena,
se queres ser presumida

Iria Rodríguez (3º E. Primaria)

REGUEIFA

Arriba pandeiro seco
abaixo manta mollada
onde estamos as mulleres
os homes non valen nada.

Chámacheme pera verde
eu a ti mazá podrida
a pera verde se come
e a mazá podre se tira.

Eu ós homes os comparo
cunha goma de mascar,
que por moito que a masti
xamais a podes tragar.

Eu á muller a comparo
con calquera bicicleta
se lles sacas a pintura
non vale unha peseta.

Eu ós homes os comparo
con os gatos caserós
que tendo carne na casa
andan a cazar ratós.

(Estribillo)

Pero mira
pero mira
pero mira, miramé
o que a min me está pasando
ti xa o debes de saber

Recollida oralmente de Rosa Leis Babío

CUCHI CUCHI

Boas tardes miña sogra
véñolle a pedir a filla
se ma da séntome un pouco
e senón marcho axiña
cuchi, cuchi, chico, chico,
cues, cues, cues.

A miña filla Farruco
é moi nova para casarse
só ten corenta anos
aínda pode estragarse
cuchi, cuchi, chico, chico,
cues, cues, cues.

Virxe María do ceo
o que di esta mullere
que aínda pode estragarse
e xa non ten dentes nin moas
cuchi, cuchi, chico, chico,
cues, cues, cues.

MARIÑEIRO

Mariñeiro non,
que vai e non vén
un carreteiriño
que carrete ben,
que carrete ben,
que carrete ben,
mariñeiro non,
que vai e non vén

PAXARIÑO

A pasa-lo río
de San Adrián
veu un
picarme na man
picarme na man
picarme no pé
el tenme malicia
non sei por que é

Leticia Serrano (3 E. Primaria)

FOLIADA DE RIOBAO

1.- Dinme que non teño rentas
para manter á mullere } bis

berberechos do Pedrido
que coma cantos quixere,
que coma cantos quixere
ai la le lo, ai la la laa

(Estribillo)

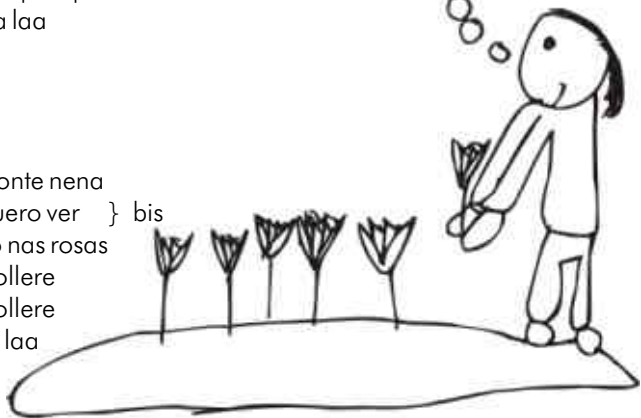
Que romaría a de Riobao
na miña vida vin festa igual
ai la le lo, ai la la laa
de Riobao.

2.- Mira que-eres desleigada
con que che garde cariño } bis
pois non vaías tan de presa
vaite pouquiño-a pouquiño
vaite pouquiño-a pouquiño
ai la le lo, ai la la laa

(Estribillo)

3.-Deixa que che conte nena
porque non te quero ver } bis
ando escollendo nas rosas
e non sei cal escollere
e non sei cal escollere
ai la le lo, ai la la laa

(Estribillo)

Iria Paisán (2º E. Primaria)

CANTIGA DE SADA

As garelas de Betanzos
cando van en procesión
levan un gato por santo
e unha vella de pendón

A aldea de Mosteirón
de lonxe parece vila,
ten unha rosa na entrada
un caravel na saída.

En Oleiros non hai rosas
que secaron as roseiras,
no Burgo si que as hai
ívivan as mozas solteiras!.

Mondego todo é rigor
Mosteirón o Purgatorio
acola en riba en Meirás
non para o mesmo demonio.

Somos os mozos de Sada
non o podemos negar
este ano n'hai parrocha
cagou o demo no mar.

Nosa Señora de Sada
alá vai pol-a ribeira
collendo cunchiñas brancas
meténdoas na faldriqueira.

Nosa Señora de Sada
aló vai pol-a ribeira
en manguíñas de camisa
parece unha costureira.

San Antonio de Sada
cando vai na procesión
vais' abanicando moito
vacunando sarampión.

Para boas mozas Sada,
para repolos Osedo,
para coles castellanas
o campo de Samoedo

Para Sada vai o mar
para Betanzos o río
para pasar a Fontán
hai qu' atracar un navío.

Polas calles de Sada
non se pode pasear
porque hai moitos ladróns
e pódenme roubar

Santo San Pedro de Perbes
San Xulián de Mondego
Nosa Señora de Gracia
San Andrés de Carnoedo

Adiós, Betanzos e Sada,
adiós, Lourido e Fontán
adiós, meniñas de Ares,
logo teño d' ir alá.

AS MOZAS DE SADA

Ai, para boas mozas Sada
ai para repolos Osedo
ai para cantar e bailar
as mozas de Samoedo
Se te queres casar
coas mozas daqui
tes que ir a buscar
capital a Madrid
capital a Madrid
capital a Bilbao
se te queres casar
coas de Riobao

BETANZOS

Si Sada ten a terraza
Betanzos ten os Caneiros
A Coruña tamén ten
a pandilla dos larpeiros

Betanzos solo ten bon
a plaza , o cantón
e a casa consistorial
toda con cristal

Betanceiros, ¿qué pedides?
maldito se pedimos nada
solo hai un refrán que di
suba o pan e baixe a caña

Arroz con chicharos
patacas novas
repolo de Betanzos
e máis cebolas,
e máis cebolas,
e máis cebolas,
arroz con chicharos
patacas novas.

MANEO

Quen mo dera nesta rúa
nesta rúa quen mo dera
quen mo dera nesta rúa
que non poida vir a ela

Loureiro verde non roxe
loureiro verde non roxe
moito traballiño elle
correr atrás de quen foxe

Anque paso e non che falo
non te deixo de querere
fago de intento, meu benhe,
por non cho dar a entendere

Costureiriña bonita
dáme unha agulla de prata,
para sacar esta espiña
do corazón que me mata

Aí os vai a despedida
aí os vai a derradeira.
Acabouse o chiculate
rompeu a chiculateira

CANTIGAS DA CAPELA

Esta vai por despedida
esta vai por derradeira
acabouse o chiculate
rompeu a chiculateira.
Esta vai por despedida,
hoxe aquí non canto outra
os señores que me oían
de hoxe nun ano me oían outra
Hei de ir , hei de volver
á festa da malla
que hai moito que ver.

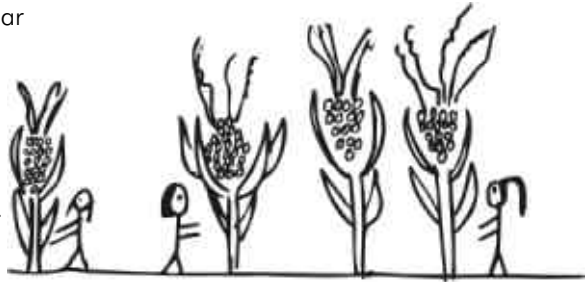
Xeo paxariño xeo
do morteiro das cebolas
vide rapaciños vide
as das miñas fiadoras.
O paxaro cando chove
mete o rabo na silveira
así fan as fiadoras
cando non hai quen as queira.

Quieta silva non me prendas
que aínda estou en Cabalar
nunca silva me predeu
que non pudiera escapar.
A Capela, miña terra
quen pudiera vivir nela
o trigo e o centeo
dánse nas penas da serra.

Bota leña nese lume
anque seña de abeleiras
o que queira boas mozas
que as busque na ribeira
Bota leña nese lume
anque seña de nogal
o que queira boas mozas
que as busque en Cabalar

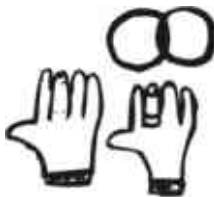
Eu caseime cunha nena
porque ela fiaba ben
agora morro de pena
e o fiar non me mantén.
Eu fiar, fioche ben
fiando coa miña roca
dándolle voltas ó fuso
“pa” envolve-la mazaroca.
Esta pandeireta que toca
é de pelexo de ovella
aínda onte pazeu herba
hoxe toca que rabea.

Xoana Ferreira(4º E. Primaria)

EU CASEIME POR UN ANO

Eu caseime por un ano
Por saber que vida era (bis)
O ano vai acabando
solteiriña quen me dera
solteiriña quen me dera
ai la le lo, ai la le lo.

O CURA DE REDONDELA

O cura de Redondela
ten a barriga furada
que lla furou o aire
un día de xeadá.

Zeltia Fernández (6ª E. Primaria)

AS PENAS DO VERDE GALO

As penas do verde galo
son verdes e amarelas
non me toques se non caio
non me toques as canelas
vai tu
vai ela
vai tu
para casa dela.

Ana Mª Lago (3º E. Primaria)

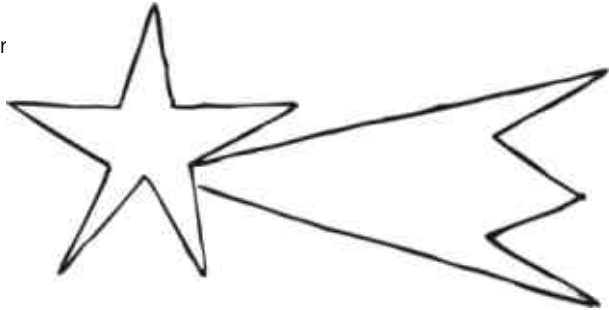
AS NENAS DE VILANOVA

As nenas de Vilanova
din que non beben viño,
E debaixo do mantel
levan o xerro escondido.

Lorena Ramos (6º E. Primaria)

PANXOLIÑA
(Tradición oral de Ourense)

Escoiten, señores
un caso excelente
que os tres Reis Magos
se parten de Oriente.
O Deus feito home
por ir adorar
estrela lles dice
como o han atopar

O CARPINTEIRO

Carpinteiros e canteiros
son un fato de ladróns,
carpinteiros rouban nenas
e canteiros corazóns.

Non te cases cun ferreiro
que te queiman as muxicas:
cásate cun carpinteiro
que fai as huchas bonitas.

Teño un amor carpinteiro,
bonito coma unha rosa,
teño medo que mo embruxe
unha nena envidiosa

Recollido dun libro da biblioteca de Sada
Lara Ochoa (4º E. Primaria)

O TAMBORILEIRO

Cantiga para festas ou reunións sociais na que un solista leva a dirección do grupo. El canta e o grupo, repite. Á pregunta: ¿como se toca...?, o solista responde facendo os acenos de toca-lo instrumento e cunha onomatopea do mesmo.

S.- Compañeiro eu sei tocaire
G.- ¿Compañeiro que sabes tocaire?
S.- Sei tocaire o tamborileiro
G.- ¿Cómo se toca o tamborileiro?
S e G.- Ran pata plan, o tamborileiro.
Sempre ó ritmo do tamborileiro

S.- Compañeiro eu sei tocaire
G.- ¿Compañeiro que sabes tocaire?
S.- Sei tocaire o guitarreiro
G.- ¿Cómo se toca o guitarreiro?
S e G.- trin, trin, trin, o guitarreiro,
Ran pata plan, o tamborileiro
Sempre ó ritmo do tamborileiro

S.- Compañeiro eu sei tocaire
G.- ¿Compañeiro que sabes tocaire?
S.- Sei tocaire o trompeteiro
G.- ¿Cómo se toca o trompeteiro?
S e G.- Ta ta tari, o trompeteiro
Trin, trin, trin., o guitarreiro
Ran pata plan, o tamborileiro
Sempre ó ritmo do tamborileiro

Segue con máis instrumentos: o frauteiro, o pratilleiro, o tromboneiro, o saxofoneiro, o pianeiro, etc, que se van engadindo á lista e que hai que ir cantando na mesma orde que se van dicindo ata que alguén se equivoca, ou se acaban os instrumentos musicais

Recollida oralmente de Manuel García Neira (Cristovo)

CANTIGAS DE OURENSE

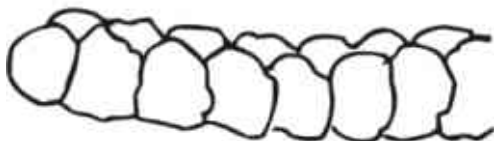
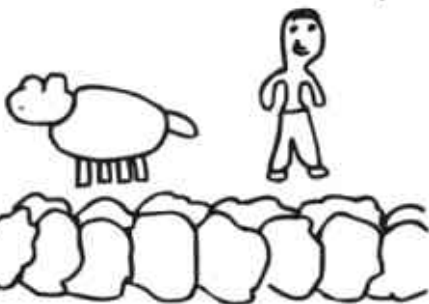
Unha árbore fermosa,
hai preto da miña casa,
que se sente moi venturosa,
cando o mal tempo pasa.

Cando chega a primavera,
e se viste toda de flor,
semella unha linda rosa,
dunha soa cor.

Teño un can moi feitiño,
que só sabe lamber o fociño,
e cando sente ó veciño,
ladra e corre ó fondo do camiño.

Meu pai teno moi coidado,
miña nai teno moi vixiado,
e eu que son pequeno,
téño moi mimado.

Marilene Cid (4º E. Primaria)

A MULLER QUE CAPA OS HOMES

A muller que capa os homes
vive no campo de Noia.
Fuxir homes,
fuxir homes,
que ahí vos vén a capadora.

Nerea Vales (4º E. Primaria)

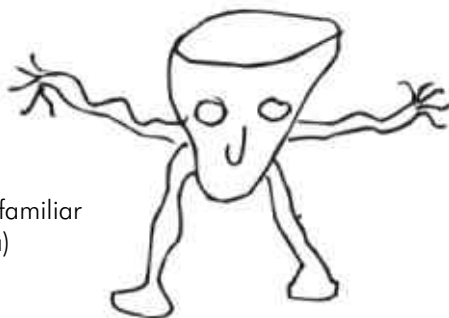
O ENTROIDO

Aquí tede –lo Entroido
que este ano veu cedo
o que máis e o que menos
xa tiña gana de velo.

O MAIO

Aí ven o maio
de flores cuberto...
puxéronse á porta
cantándome os nenos
e os puchos furados
para min estendendo,
pedíronme crocas
dos meus castiñeiros.

Recollido de libros da biblioteca familiar
José A. Varela (4º E. Primaria)

NA RÍA DE SADA

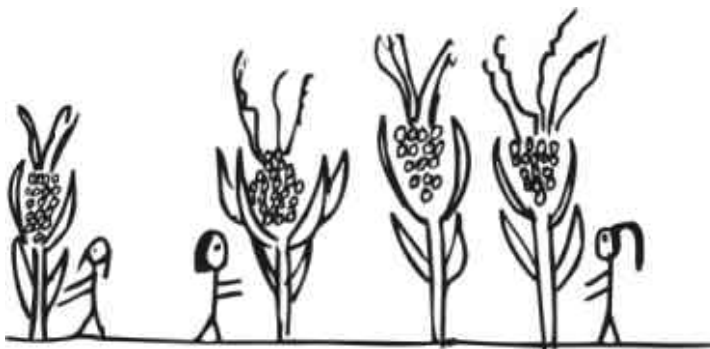
Na ría de Sada
non se pode entrar
con tantos xeiteiros
que van para o mar
que van para o mar
entrar e saír
á ría de Sada
non se pode ir.

Miña lancha mariñeira
miña remolqueadora }bis
fixécheme a cama fóra
¿onde vou durmir agora? }bis

Diego Ochoa 3º (E. Primaria)

ÍNDICE

Heiche de contar un conto.....	2
Alalá de Muxía.....	3
iAi Antón, Antón!.....	3
O paxariño.....	4
Regueifa.....	5
Cuchi cuchi.....	6
Mariñeiro	6
Paxariño	6
Foliada de Riobao	7
Cantiga de Sada.....	8
As mozas de Sada... ..	9
Betanzos.....	9
Maneo.....	9
Cantigas da Capela.....	10
Eu caseime por un ano	11
O cura de Redondela	11
As penas do verde galo.....	11
As nenas de Vilanova.....	11
Panxoliña (Tradición oral de Ourense).....	12
O carpinteiro	12
O tamborileiro.....	13
Cantigas de Ourense.....	14
A muller que capa os homes.....	14
O Entroido	15
O maio.... ..	15
Na ría de Sada	15

Colexio de Educación Infantil e Primaria Sada e contornos
Equipo de Normalización Lingüística

Curso 2002-03

C.E.I.P. Sada e contornos. Avda. Sada e contornos s/n. 15160 Sada. A Coruña.
Tlfn e fax. 981 620 337. Correo elect. ceip.sada@edu.xunta.es